

Överkänslighet mot Biogena aminer

JOHANNA ÅKERSTRÖM

Produktspecialist, Mediq Klinisk Nutrition

Dietist på Allergimottagningen, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, 2007 - 2012

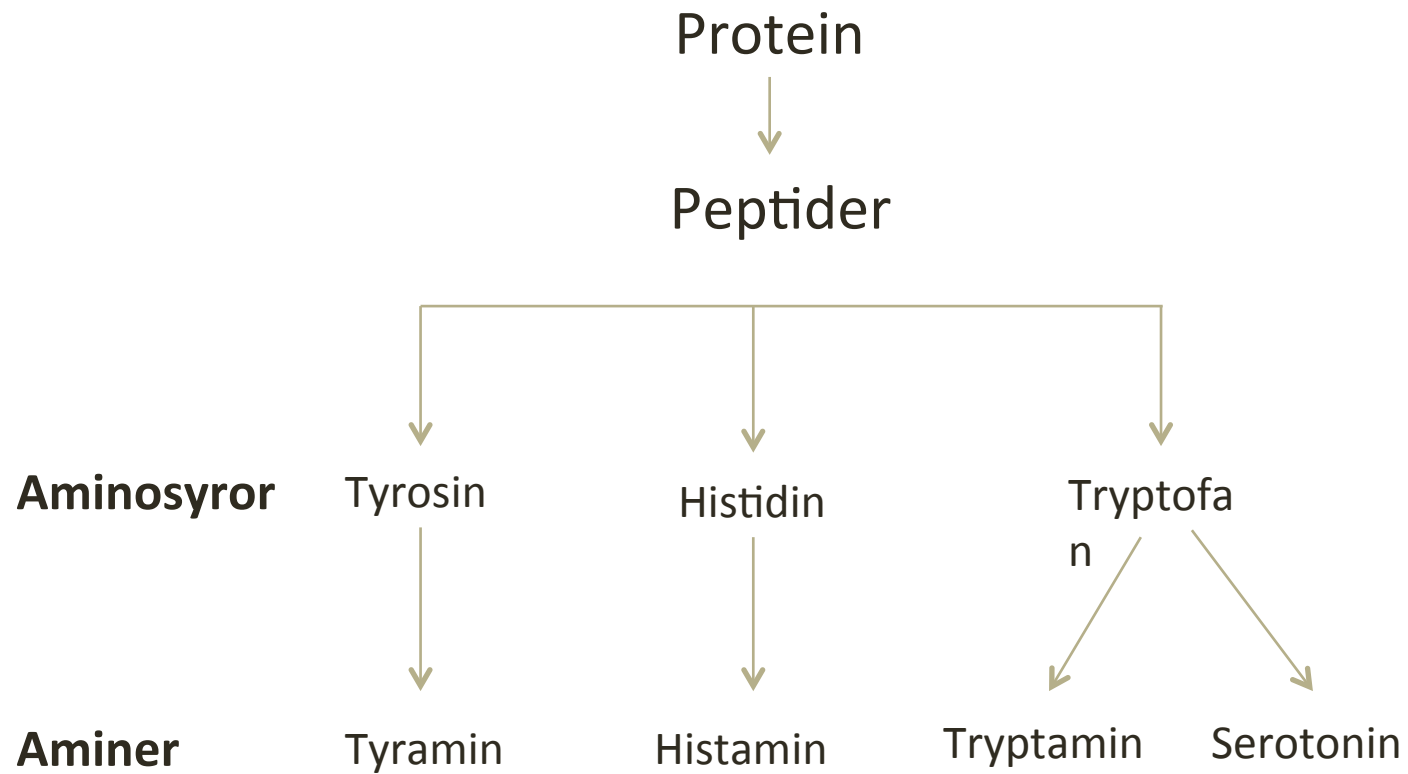
Aminer

- Biologiskt aktiva (biogena aminer)
 - Histamin, Tyramin, Fenyletylamin, Serotonin & Tryptamin
- Inhibitorer
 - Putrescin, Kadaverin, Spermin & Spermitidin

Bildandet av biogena aminer

- Livsmedlet
 - Proteinmängd
 - Aminosyror
- Bakterier
 - Lactobacillus, Clostridium, Enterococcus
- Hantering
 - Bakterietillförsel, temperatur
- Förvaring
 - Lagringstid, temperatur

Bildandet av Biogena aminer

Biogena aminer i livsmedel

	Histamin	Tyramin	Tryptamin	Fenyletylamin	Serotonin
> 1000 mg/kg	Ansjovis Jästextrakt Makrill (rökt) Ost (aromrik)	Jästextrakt Ost (aromrik) Sill (inlagd)			
< 1000 mg/kg	Fisksås (asiatisk) Makrill (konserv) Salami Sardeller (konserv) Sardiner (i olja) Sardiner (konserv) Skinka (rökt) Sojasås Spenat Surkål	Fetaost Fisksås (asiatisk) Korv (rökt, tysk) Korv (spansk) Nötlever Pepperoni Skinka (rökt) Salami Sill (saltad, torkad) Sojasås Tonfisk (konserv)		Ost (lagrad)	Valnötter
< 100 mg/kg	Fetaost Korv (spansk) Sill (inlagd) Tomat Tonfisk (konserv) Vin Öl	Apelsin Avocado Banan Hallon Kakaoböna Kycklinglever Kålrabbi Makrill (rökt) Plommon (röda) Sardeller (konserv) Sardiner (konserv) Surkål Vin Öl	Banan Korv (spansk) Pepperoni Salami Skinka (rökt) Sojasås Tomat	Cheddar Choklad Emmentaler Makrill (rökt) Matjessill Salami Sardeller Skinka (rökt)	Ananas Avocado Banan Choklad Fikon Pecannöt Plommon Sojasås Tomat

Källa:
SLV 2010

Symtom

- Mag-tarmbesvär
 - Smärta, diarré, gaser
- Hudbesvär
 - Eksem, urtikaria, rodnad
- Andningsbesvär
- Huvudvärk
- Hjärtklappning
- Brännande känsla i mun och svalg

Histaminfrisättande födoämnen

- Ananas
- Citrusfrukter
- Choklad
- Fisk
- Fläskkött
- Jordgubbar
- Papaya
- Skaldjur
- Spenat
- Tomater
- Äggvita

Ref:

Ortolani, O and Vighi, C

Definition of Adverse Reactions to Food

Allergy, European Journal of Allergy and Clinical Immunology
1995;20, vol 50:8-13

Livsmedelsverkets allergiinformation nr 8, "Biogena aminer", 2010.

Vem drabbas?

- Normalt sett ofarligt
 - Låga halter
- Förgiftning
 - Histamin och matförgiftning
- Allergi
 - Aktiverat system för att reagera på histamin
- Eksem
- MAO-hämmare
- Genetisk enzymdefekt
- Alkohol

Råd kring mathantering

- Färska eller frysta livsmedel
- Noga med hygien
- Noga med kylförvaring
- Spara inte rester

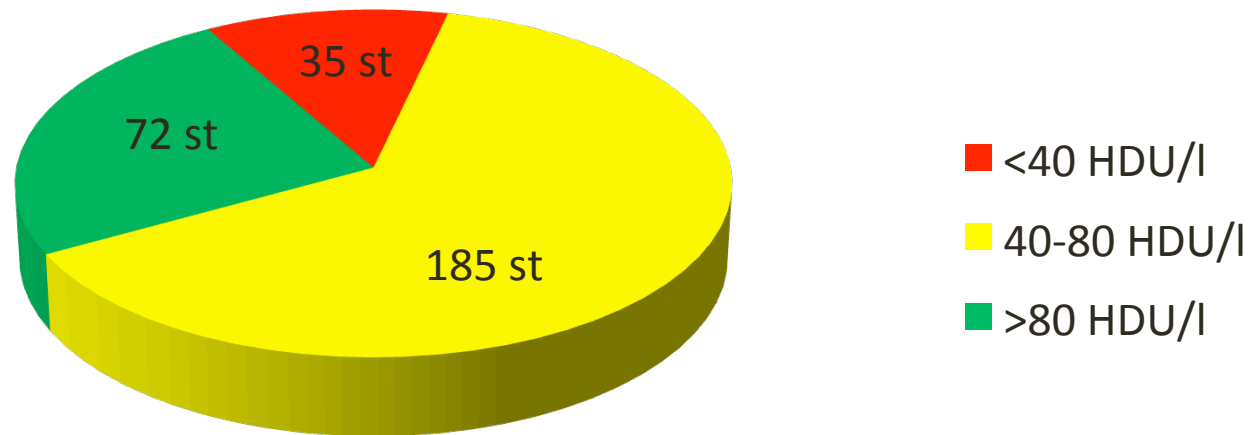
Kostbehandling

- Mängder
 - Höga halter – små mängder
 - Låga halter – stort intag
- Kombinationer
 - Höga halter
 - Intag av andra aminer samtidigt
 - Inhibitorer i fisk, fågel, kött, mjölkprodukter, frukt och grönt
- Utredning
 - Strikt elimination
 - Återintroduktion

Annan behandling

- Provtagning DAO
 - Blodprov
 - Avföringsprov?
- Tillskott
- Antihistaminer

Provtagning - DAO

<40 HDU/l – Sannolikt ökad känslighet för histamin
40-80 HDU/l – Troligtvis ökad känslighet för histamin
>80 HDU/l – Låg sannolikhet för histaminöverkänslighet

Patientfall

- **Kvinna 40 år**

- Dagliga besvär med buksvullnad, diarré, hudrodnad, huvudvärk
- DAO <2 HDU/l
- Symtomlindring med hjälp av diet reducerad på biogena aminer
- Så gott som symptomfri på diet + tillskott av DAO-enzym

- **Kvinna 30 år**

- Symtom vid intag av biogena aminer endast under graviditet
 - Kraftiga buksmärtor, urtikaria, hudklåda
- DAO 48 HDU/l under graviditet (normalt minst 1000 ggr högre)
- Symtomfri med hjälp av diet reducerad på biogena aminer

Patientfall

- **Kvinna 25 år**
 - Urtikaria, eksem, angioödem och svimningskänsla vid fysisk ansträngning
 - Buksmärtor, buksvullnad och växlande diarré/förstoppning
 - DAO 29 HDU/I
 - Sensibiliserad för pollen, pälsdjur, nötter, vetemjöl mm.
 - Symtomfri avseende mag-tarmbesvären, mindre kraftiga reaktioner vid ansträngning med hjälp av vetefri kost
 - Viss effekt på eksemet av diet fri från biogena aminer och histaminfrisättande födoämnen

- Fortsatt utredning hösten 2012

Sammanfattning

- Allergiliknande reaktioner – många olika symtom
- Proteinrika livsmedel
- Kombinationer och mängder
- Hantering, hygien, förvaring
- Sällan strikt elimination
- DAO – provtagning, tillskott? Antihistaminer?

Tack för uppmärksamheten

